

40 anys PSM Més per Menorca

El PSM està d'aniversari: enguany fa quaranta anys que es va fundar el Partit Socialista de Menorca, nascut de la fusió del Moviment Socialista de Menorca i el Moviment Federalista de Menorca. Durant aquest any durem a terme una sèrie d'activitats per celebrar aquest aniversari, començant per la jornada formativa i festiva que durem a terme aquest diumenge a Ciutadella, per reivindicar la reforma del dret civil balear com un mitjà efectiu i útil per incrementar la capacitat d'autogovern de Menorca.

Quan es va fundar el PSM, el 17 de setembre de 1977, només feia dos mesos que les forces polítiques menorquines havien signat el "Pacte del Toro", un acord que posava en el centre del debat preautonòmic la reivindicació d'un govern per a l'illa de Menorca: el futur Consell Insular. El PSM naixia amb la convicció que feia falta una força política que, per damunt de qualsevol altre interès, posàs Menorca com a prioritat.

Han estat quaranta anys de coherència i perseverança en la lluita per uns objectius que, malgrat el pas del temps i els canvis socials i polítics, es mantenen ben vigents. Durant quatre dècades, al govern o a l'oposició, en solitari o formant coalició amb altres forces, el PSM ha estat clau als ajuntaments, al Consell Insular i al Parlament i el Govern de les Illes Balears. Després de la lluita per la supervivència del partit durant la difícil dècada dels vuitantes, quan algunes veus auguraven la propera extinció de l'esquerra nacionalista, el PSM s'ha anat afermant com un espai imprescindible.

La raó de ser del PSM ha estat i continua essent l'afirmació de Menorca com a comunitat política, i la reivindicació permanent de les màximes cotes de decisió des de Menorca, com a mitjà per aconseguir el progrés, el benestar i la igualtat de la nostra societat, la protecció del territori limitat i fràgil de la nostra illa i la planificació sostenible dels recursos, la diversificació econòmica sobre la base de l'equilibri entre els diversos sectors productius, la recuperació i normalització de la nostra llengua, la defensa dels col·lectius desfavorits i d'una política social que faci efectius els drets socials, la protecció del teixit comercial local davant la colonització de les grans empreses i franquícies, la reivindicació de la pagesia davant la pressió d'un urbanisme ferotge i del risc del monocultiu turístic, i en definitiva la defensa dels interessos dels menorquins i menorquines sense dependències externes. La nostra raó de ser és Menorca. Per açò hem lluitat durant quaranta anys, i per açò continuam avui apostant per aquest projecte.

Ens equivocariem si reduíssim la valoració del PSM a la gestió que han fet els seus homes i dones cada vegada que han tingut, i tenen, l'ocasió de formar part de majories de govern. El primer èxit del PSM és la seva mateixa existència: no sé qui va dir allò de «si el PSM no existís l'hauríem d'inventar». Darrere aquesta frase ocurrent hi ha tota una definició: el PSM ha estat i continua essent l'eina més útil del menorquinisme polític, l'instrument més eficaç per plantar al bell mig de la societat menorquina els grans temes que esmentàvem just ara, al voltant dels quals ha girat el debat polític i l'agenda institucional durant les últimes quatre dècades.

La identitat i la raó de ser del PSM ha estat l'estranya capacitat de convertir tots aquests continguts ideològics i programàtics en l'ordre del dia ineludible de les altres forces polítiques,

que a vegades per maquillatge, per interès o per inevitable mimetisme, han acabat incorporant moltes de les reivindicacions històriques del PSM i convertint el seu discurs en la clau de volta del debat polític menorquí.

I hi ha un aspecte sobre el qual vull insistir d'una manera expressa. El fet que el PSM sigui un partit d'àmbit insular dibuixa també el projecte que volem per al nostre país. D'una banda, la independència de lligams externs, la no supeditació a partits estatals, garanteix la solvència d'un projecte propi que no s'ha dissolt dins el bipartidisme espanyol mentre aquest ha estat dominant, ni sucumbeix ara als cants de sirena de nous projectes d'avenir incert que reproduïen els pitjors esquemes del sucursalisme.

D'altra banda, en relació a les altres Illes Balears, el caràcter insular del PSM, federat amb partits afins sobirans a les altres illes, és anunci i promesa del que encara tenim pendent de fer: el desenvolupament d'un ordenament institucional que doni a cada illa el màxim autogovern, i reservi per a un Govern interinsular la funció coordinadora, la interlocució exterior i la garantia d'igualtat efectiva per a tots els ciutadans i ciutadanes. Aquesta reivindicació insularista és una de les senyes d'identitat i permanent cavall de batalla del PSM.

Aquest ha estat i és el PSM. El de fa 40 anys, i el d'avui. El mateix de sempre, però cada dia nou. La crisi econòmica, social i política dels últims anys ha dibuixat un nou equilibri —o desequilibri— de forces i de sigles, i ha fet emergir noves lluites i noves aspiracions ciutadanes que reclamen el seu lloc en l'agenda política. El PSM ha sabut llegir els signes d'aquesta nova època com un reclam d'obertura, una invitació a la suma de sensibilitats diverses per crear un nou espai per a la participació política i la construcció d'una nova majoria social, articulada a l'entorn del nou projecte que és Més per Menorca.

El repte és fenomenal, però 40 anys de compromís avalen l'aposta.

Per molts anys!

Miquel Àngel Maria Ballester
Coordinador del PSM-Més per Menorca